

**Saeimas priekšsēdētājas Ināras Mūrnieces uzruna Baltijas
Asamblejas 37. sesijas atklāšanā 2018. gada 25. oktobrī Viļņā**

Godātais Baltijas Asamblejas prezident!

Godātie Seima priekšsēdētāj un Rīgikogu priekšsēdētāj!

Ministri! Baltijas Asamblejas delegāti!

Sveicu Baltijas Asamblejas 37. sesijā! Asamblejai ir jau 27 gadi – tā ir ne tikai pilngadība, bet jau briedums. Esam pierādījuši, ka spējam gan nospraust sadarbības mērķus, gan arī tos sasniegt.

Šogad mēs, visas trīs Baltijas valstis, kopīgi svinam simtgades jubilejas. Baltijas vārdu pasaulē nesam caur mūsu kultūras bagātībām. Iespējams, daudziem pasaulē esam pat diezgan pārsteidzošs jaunatklājums. Tas liecina, ka arī turpmāk ir vērts investēt. Tāpēc ļoti apsveicama ir Baltijas Kultūras fonda dibināšana. Es aicinu mūsu parlamentus un valdības atbalstīt šo Baltijas Asamblejas iniciatīvu un piešķirt fondam finansējumu.

Baltijas sadarbība – tā ir gan kopīga svētku svinēšana, gan kopīgs neatlaidīgs ikdienas darbs. Uz pašreizējo izaicinājumu fona mūsu sadarbības nozīme kļūst vēl jo lielāka.

Pozitīva enerģija redzama mūsu praktiskajā sadarbībā. Pateicoties Baltijas Asamblejas pūlēm, mums ir kopīgie iepirkumi veselības aprūpes jomā, neatliekamā medicīniskā palīdzība pierobežā, automātiska izglītības diplomu atzīšana. Te vēlos pateikties jums, Baltijas Asamblejas deputāti, par jūsu individuālo ieguldījumu. Zinu, ka esat ļoti rūpējušies, lai praktiskās lietas ietu uz priekšu.

Arī turpmāk nedrīkstam atslābt. Jādara tas, ko sabiedrība no mums gaida. To saku, apzinoties, ka Latvija nākamgad prezidēs Baltijas Padomē – Baltijas Asamblejā un Baltijas Ministru padomē vienlaikus.

Pati galvenā mūsu prioritāte ir un būs **drošība**. Kremļa militārās aktivitātes un spēju stiprināšana mūsu reģionā nerimsies ne rīt, ne parīt. Apzinoties situācijas nopietnību, ir principiāli svarīgi strādāt kopīgi un precīzi.

Īsā laikā paveikts daudz – visas mūsu valstis iegulda aizsardzībā atbilstoši NATO saistībām, attīstām savas militārās spējas, rīkojam militārās mācības kopā ar sabiedrotajiem. Ticu, ka risināms ir arī kopīgu Baltijas valstu militāro iepirkumu jautājums. Šovasar Latvijā notikušās militārās mācības “Namejs 2018”, kurās piedalījās arī Lietuvas un Igaunijas karavīri, bija lielākās šāda veida mācības kopš neatkarības atgūšanas.

Tomēr mūsu drošību iespējams panākt vienīgi ar NATO sabiedroto klātbūtni reģionā. Bet NATO līmenī vēl nebūt nav paveikts viss. Šīs vasaras NATO Briseles samita lēmumi ļaus aliansei ātrāk reaģēt uz krīzes situācijām un nosūtīt papildspēkus. Mums ir ārkārtīgi svarīgi, lai šie lēmumi tiktu **iespējami ātri un pilnvērtīgi ieviesti**.

Mums arī jāstiprina noturība pret hibrīddraudiem, kibernetiskiem uzbrukumiem un dezinformāciju. Šie jaunie draudi attīstās daudz straujāk nekā tradicionālie militārie draudi. Ar to gribu uzsvērt, ka mūsu aizsardzībai jābūt visaptverošai. Tieši tāpēc Latvija par Baltijas Asamblejas prezidentūras pirmo lielo prioritāti izvirza **visaptverošu pieeju drošībai un aizsardzībai**.

Kolēģi!

Cieši saistīta ar mūsu drošību ir stratēģiskā infrastruktūra. Baltijas un Eiropas starpsavienojumu stiprināšana enerģētikas, transporta un infrastruktūras jomā būs Latvijas prezidentūras Baltijas Asamblejā otra prioritāte.

Rail Baltica ir gadsimta ieguvums mūsu cilvēkiem – to jūs jau zināt. Īstenojot šo projektu, nevaram atļauties iekšējās cīņas, tādējādi to apdraudot. Ja nebūsim saliedēti, kā tad spēsim Briselē efektīvi iestāties par to, lai projekts saņemtu ES finansējumu? Atcerēsimies, ka nākamgad notiks Eiroparlamenta vēlēšanas un mainīsies arī Eiropas Komisija. Mums jādara viss, lai ES finansējums būtu nodrošināts gan *Rail Baltica*, gan mūsu elektrotīklu sinhronizācijai ar pārējās Eiropas tīkliem.

Ir svarīgi turpināt reģionālā **dabaspāzes** tirgus izveides darbu, tādējādi mazinot energoatkarību no Krievijas. Mūsu valdības ir pieņēmušas politiskās rīcības plānu Baltijas valstu **elektrotīklu** sinhronizācijai ar Eiropas tīklu, un tagad jāiet uz priekšu.

Godātie kolēģi!

Latvija, Lietuva un Igaunija ir veiksmīgi izturējušas ES prezidentūras pārbaudi. Mēs esam nobriedušas ES dalībvalstis. Savu briedumu varam apliecināt, ciešāk koordinējot savas pozīcijas Eiropas Savienībā – attiecībā ne tikai uz nākamo ES daudzgadu budžetu, bet arī uz kopējo ārpolitiku un drošības politiku, atbalstu Austrumu partnerības valstīm. **Ukrainā** joprojām turpinās Kremļa militārā agresija, - tā notiek Eiropā un

joprojām prasa lielus cilvēku upurus. Tāpēc mums kopā jāiestājas par ES nemainīgi stingru attieksmi pret Krieviju. Spiediens nedrīkst atslābt.

Mums jāturpina stiprināt **transatlantisko** saiti, strādāt kopā ar ASV un Kanādu, un mēs to lieliski kopīgi darām. Svarīgi stiprināt dialogu ar Ziemeļvalstīm, Beniluksa un Višegradas valstīm.

Mums – Baltijas un Ziemeļvalstu parlamentu spīkeriem – ir tradīcija kopīgi apmeklēt Austrumu kaimiņvalstis. NB8 atbalsts mūsu partneriem Ukrainā, Gruzijā un citur nozīmē daudz. Paldies Lietuvas spīkeram, kurš apņēmies organizēt nākamo kopīgo NB8 spīkeru braucienu uz Moldovu.

Godātie kolēģi!

Nobeigumā vēlos vēlreiz pateikties Lietuvai par veiksmīgo prezidentūru.

Latvijā drīz darbu sāks jaunais Saeimas sastāvs. Esmu pārlicināta – mēs tikpat stingri iestāsimies par eiroatlantiskā kursa saglabāšanu. Mēs mērķtiecīgi stiprināsim Baltijas valstu sadarbību, arī savā Baltijas Asamblejas prezidentūras posmā.

Mēs daudz runājam par kopīgajām vērtībām. Arī Baltijas sadarbība pati par sevi ir mūsu unikālā kopīgā vērtība. Mēs esam vajadzīgi cits citam – varbūt pat vairāk, nekā to ikdienā apzināmies. Es lepojos ar šo sadarbību, ar to, ko dara Baltijas Asambleja. Īstenosim kopā lielos un ikdienas projektus!